వర్ధిల్లు మహాకవీ వర్ధిల్లు!

-ఓగేటి ఇందిరాదేవి, Hyderabad A.P.

'మహాకవి సంస్మరణ సభ' అని పేపర్లో చూసి అదే పనిగా గుర్తుపెట్టుకొని, భార్య ఆరోజు సినిమా కెళ్దామని గొడవ చేసినా అది వాయిదా వేసి, సభకి వెళ్ళాడు రాజారాం. యధాప్రకారం గంట ఆలస్యంగా సభ మొదలైంది. హాల్లో మొత్తంమీద పాతికమంది ఉన్నారేమో అందులో వక్తల స్థానంలో సుమారు పదిమంది ఉన్నారు. మిగతా వారిలో కొందరు అటువైపు రోడ్డుమీద వెళ్తూ ఏదో బ్యానర్ ఉందే అని చూడ్డానికి వచ్చారట. వక్తల్లో ఒక మాజీ మంత్రిగారు, ఒక ఛోటా నాయకుడు, కాస్త పేరున్న ఒ తెలుగు కవీ కూడా ఉన్నారు.

మొదట ప్రార్థన అన్నారు. జుట్టు బాగా పెంచుకున్న ఒక యువకుడు స్టేటిమీదకొచ్చి ఒక పద్యం, ఒక పాటా పాడాడు. పద్యం నిండా అపశబ్దాలు, పాటనిండా అపశ్రుతులూ ప్రార్థన అవంగానే అంతా చప్పట్లు కొట్టారు. ప్రార్థన, దేశభక్తి గీతం అయ్యాక చప్పట్లు కొట్టకూడదని సహజంగానే ఎవరికీ తెలీలేదు.

తర్వాత మహాకవి పటానికి పూలదండవేసి జ్యోతిని వెలిగించారు. అధ్యక్షుడుగా మాజీమంత్రిగారు తొలిపలుకులు ప్రారంభించారు. ఎన్ని పలుకులు అవుతున్నా ఉపన్యాసం పూర్తి కావట్లేదు. నిర్వాహకుడి మదిలో ఏదో గొణిగాడు. ఒక ఆయన వచ్చి, ఆ మంత్రిగారి చెవిలో రిక్వెస్ట్ చేశాడు. 'ఉపోద్ఘాతమే బంగాలాకాతమంత అయితందని మీరు బయపడుతున్నారా ఏంది, గట్లేం లేదు. ఇదుగో గిప్పుడే అయిపోజేత్తన్నాను. వీల్లేదు గిప్పుడు గీడ కూసున్న మనమగా కవులు మాట్లాడతారు!' అని మాజీ మంత్రిగారు కూర్చున్నారు.

ఇంటావిడ కామెడి సినిమా కెళ్దామని సరదాపడింది. తనను ఈ సభకు తీసుకొస్తే సరిపోయేది అనుకున్నాడు రాజారాం.

తర్వాత పేరున్న కవిగారి ఉపన్యాసం ప్రారంభమైంది. గౌరవనీయులూ, ప్రియమిత్రులూ, సాహిత్యాభిమాన ధురందరులూ అయిన మంత్రిగారికీ, ఫలానా ఫలానా మిగతావారికీ, సదస్యులకీ నమస్కారాలూ అని మొదలు పెట్టగానే మతిపోయింది రాజారాంకి. అయితే ఇందాకటి మంత్రిగారికి సాహిత్యాభిలాష కద్దు అన్నమాట, వహ్వా...అనుకున్నాడు. ఈ కవిగారైనా మహాకవి సంస్మరణ చేస్తాడేమో అని ఎదురు చూస్తూ వింటున్నాడు రాజారాం. ఉపన్యాసమంతా మంత్రిగారిని ఛోటా నాయకుడిని, ప్రభుత్వాన్ని పొగుడుతూ మధ్యలో ఒకసారి మటుకు మహాకవి పేరు చెప్పాడు.

తర్వాత ఛోటానాయకుడిగార్ని మాట్లాడమన్నారు. ఆయన కూడా యధాశక్తిగా మంత్రిగారిని స్టేజ్ మీద వున్న కవిగారిని పొగిడి చివర్లో నన్నీ సభకి పిలిచేటట్లు చేసిన మహాకవిని తలుచుకుంటున్నాను అని కూర్చున్నాడు.

ఇప్పుడిప్పుడే పద్యాలు రాయటం నేర్చుకుంటున్న ఒక కుర్రవాడు మాట్లాడడానికి లేచాడు. తనసలు ఈ పద్యాలు రాయటం ఎందుకు మొదలు పెట్టాడో గణాలూ, యతిప్రాసలూ అన్ని ఎంత కష్టపడి నేర్చుకున్నాడో చెప్పి, నాలుగు తప్పులతో ఒక పద్యం చొప్పున కాసిని పద్యాలు చదివాడు.

ఒకాయన లేచి 'ఈ కుర్రాడికి ఉజ్వల భవిష్యత్తు ఉన్నది. మొదట్లో తడుముకుంటూ తప్పులతో పద్యాలు రాసిన వాళ్ళకే మంచి అనుభవం వస్తుందని తను కూడా అలా నేర్చుకుంటూ పైకొచ్చిన వ్యక్తేనని చెప్పి, తర్వాత ఎంతో భయభక్తులతో 'మా మంత్రిగారు వచ్చే ఎలక్షన్లలో గెలిచి మళ్ళీ మంత్రిగారై సాహిత్యాన్ని, కవుల్ని ఉద్ధరిస్తే తప్ప గత్యంతరం లేదు' అన్నాడు. అలాగే ఛోటా నాయకుణ్ణి కూడా బాగా శ్లాఘించాడు.

ఆమైకు గట్టిగా పట్టుకొని వదలడేం, అటూ ఇటూ ఊగుతాడెందుకు. టైమ్‌సెన్స్ లేనే లేదేం అని చిరాకు పడిపోయాడు రాజారాం. మహాకవి ఫొటో ముందు దీపం ఆరిపోయింది. సగం మంది వెళ్ళిపోయారు. రాజారాంకే కాదు వేదిక మీద ఉన్నవాళ్ళలో చాలామందికి ఆవలింతలు వస్తున్నాయి. రెండుగంటల్నించి ఏం వింటున్నాడో ఎందుకు వింటున్నాడో తెలీకుండా అయోమయంగా ఉంది రాజారాంకు. ఎవరి సంస్మరణ కోసమైతే సభ ఉద్దేశింపబడిందో, ఎవరి పద్యాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆబాలగోపాలానికి సంవిదితమో, ఎవరు దేశభక్తాగ్రణ్యుడో, ఎవరి శీలం అత్యంత స్వచ్ఛతరమో, ఎవరు నీతి నిజాయితీలకు కట్టుబడి బతికినన్నాళ్ళూ బీదరికంతో నానా అగచాట్లూ పడ్డారో ఆ మహాకవి ప్రసక్తి ఒకటి రెండుసార్లు తప్ప రాలేదు. భగవంతుడా ఇదేం దుస్థితి ఆంధ్ర భాషకీ, సుకవులకీ! అనుకునేంతలో ఆశుకవిట ఒకాయన లేచి ఇందాకటాయన చేతిలో నుంచి మైకు లాక్కున్నంత పనిచేసి అయ్యా, నేను కాసేపే మాట్లాడతాను, నేనేం మైకాసురుణ్ణి కాదు భయపడకండి అని ప్రారంభించాడు.

ఈయనన్నా బాగా మాట్లాడతాడేమోనని ఆశగా ఎదురు చూడసాగాడు రాజారాం. భారతదేశంతో సుదామయోక్తులతో రాసే ఆయన ఈ మహాకవి అని నాకు నిన్నరాత్రే తెలిసింది. ఇంతకుముందు తెలవలేదు. ఎందుకంటే ఇదివరకు నేను ఆయన పుస్తకాలేం చదవలేదు. రాత్రే మొదటిసారి చదివిన అబ్బో ఎంత పెద్ద బుక్కో! ఇందులో కొన్ని మాటలు ఎంత బాగా రాశాడో మహాకవి. అయి మీకు చెప్తాఉండాం, కాస్త శరధగా వినండి అని మొదలు పెట్టాడు.

చివాల్న లేచాడు రాజారాం. బయటికొస్తే ఒక్క ఆటో లేదు. స్కూటర్ ట్రబులిస్తే మెకానిక్‌కి ఇచ్చాడు. ఈ మారుమూల హాల్లో అర్ధరాత్రి దాకా ఈ మీటింగేమిటీ. కూచుని కూచుని కాళ్ళు పట్టేశాయి. నడవలేకపోతున్నాడు. పనికొచ్చే మాట ఒకరైనా, ఒక్కటైనా మాట్లాడారా? తెలుగు సరిగ్గా ఉచ్చరించటానికి కూడా రాని వారా కవులు! తెలుగు ప్రజల నేతలు! యాభైఏళ్ళపాటు దేశమంతా మారుమ్రోగిన గ్రంధాలు రాసిన మహాకవి మరణిస్తే సంస్మరణ చేసే విధానం ఇదా! ఇంతకంటే నిర్దుష్టంగా, సలక్షణంగా మాట్లాడేవారు లేరా! దేశం గొడ్డుపోయిందా! తమ స్వార్థానికై నాయకులను మంచి చేసుకోవడానికి ఇదే అదనుకొనే అవకాశవాదులూ, ఆయన పుస్తకాలు ఇంతవరకు చదవని అజ్ఞానులూ, అందచందాల తెలుగు భాషని ఆరాధించే గుణంలేని అవిద్యావంతులూ, అయ్యో వీళ్లా మహాకవి సంస్మరణ సభలో వక్తలు తల్లీ తెలుగు భారతీ! ఎంత ఖర్మ పట్టిందమ్మా నీకు?....ఇలా ఆలోచించుకుంటూ మెయిన్ రోడ్డు మీదకి వచ్చేశాడు రాజారాం. ఆటో కోసం చూస్తున్నాడు.

ఇంతలో వెనకనుంచి ఒకాయన వచ్చి పలకరించాడు. 'మీరూ మహాకవి సంస్మరణ సభకి వచ్చారు కదూ?' అని.

'ఔను' విసుగ్గా నిరాసక్తిగా చెప్పాడు రాజారాం. 'అదేం మీటింగండి, ఈ మధ్య చూస్తున్నాను గదా ఊళ్ళో ఒక్క మీటింగూ సరిగ్గా జరగదు. ఎంతసేపూ స్టేజి మీదవున్న అధికారులను పొగడ్డమే ఇన్ని నిముషాలు ఈ విషయం మీద, ఖచ్చితంగా వివరణాత్మకంగా మాట్లాడాలి అనే నియమం పెడితే బాగుండు. ఇలాంటి పిచ్చి

సభల వలననే మన భాష పరువు పోతున్నది. ఆ మహాకవి గురించి నాకు క్షుణ్ణంగా తెలుసు. పరిచయం కూడా ఉంది. ఆయన పద్యాలన్నీ నాకు కంఠస్థం ఎందుకంటే నేనాయన అభిమానిని. ఆయన గురించి మొత్తం చెపుతూనే పావుగంట మాట్లాడమంటే పధ్నాలుగు నిముషాల్లో ఉపన్యాసం ముగించగలను. కానీ నాబోటివారికి అవకాశం ఎవరిస్తారండి. అక్కడ పరస్పర పొగడ్తలు, ఇచ్చకాలూ మనకి రావుగదా! ఈలాంటి సభలు ఎవరు నిర్వహిస్తారో, ఎందుకు నిర్వహిస్తారో ఇప్పుడిప్పుడే అర్థమవుతోంది. నాబోటి సామాన్యుడికి ఛాన్సిస్తారా వీళ్ళు ప్చ్! అధిక విద్యావంతుల ప్రయోజకులైరి పూర్ణ శుంఠలు సాభా పూజ్యులైరి.'

ఆయన స్వచ్ఛమైన తెలుగు మాట్లాడుతుంటే వినసొంపుగా, చిరాతకు బడిన మనసుకు ఒదార్పుగా అనిపించింది రాజారాంకు. ఇట్లాంటి జిజ్ఞాసులని ఎందుకు ముందుకు రానివ్వరో ఈ సమాజంలో అనుకున్నాడు రాజారాం. మర్నాడు పేపర్లో వార్త చూశాక అవగతమైంది. మహాకవి ట్రస్టు ఏర్పాటు చేశారట కొన్ని లక్షల రూపాయలతో నిన్న సంస్మరణ సభలో మాట్లాడిన కొందరు పెద్దలు అందులో ట్రస్టీలుట. ప్రభుత్వం యూనివర్సిటీతో కలిపి వాళ్ళకి పూర్తి అధికారాలిచ్చింది. ఆ డబ్బు వినియోగం విషయంలో రిసెర్చ్ స్కాలర్సేమో నిన్న మాట్లాడిన ఆ కుర్రాళ్ళుట. ఏం చెయ్యాలో తెలీక నవ్వుకున్నాడు రాజారాం. అయితే నిన్న వార్తలో కొంతమందికి మేడలు ఏర్పడబోతున్నాయన్నమాట. జీవితమంతా అద్దెకి తీసుకున్న పెంకుటింట్లో బతికిన మహాకవి పేరు చెప్పుకోబట్టే కదా, నువ్వు పోయాక వీళ్ళకి భవనాలు వస్తాయి. అంటే గృహదాతవన్న మాట వర్ధిల్లు మహాకవీ! వర్ధిల్లు! అనుకున్నాడు చెమ్మగిల్లిన కళ్ళతో.

చీకట్లో మెఱుపువై వెలగాలి

కారు మబ్బుల కటిక చీకట్లో తళతళలాడే మెఱుపు తీగలు
నిరాశల నిశీధాన ఆశారేఖల అంచులు
సుడిగాలి తాకిడికి చలియించవు కొండలు
పాయలుగా చీలినా సాగిపోవు సెలయేరులు ఎగసిపడే నదీనదాలు
ఆటుపోటులెన్నైనా ఆగక పరుగులిడే కెరటాలు
సాగరాల సంబరాల సంకేతాలు
ఆహారానికై సుదూరాలు బారులుగా పయనించే కొంగలు
పడినా లేస్తూ పైకిచేరు చిన్ని చీమలు
అల్లకల్లోలము లెన్నైనా గమనము మారని ధరణీమణి
నిరాశల క్రుంగిపోవు పిరికివాళ్ళకు ప్రేరణలు
సోమరులకు మేలుకొలుపులు
అడ్డంకులెన్నైనా ఆగక సాగాలనే ప్రబోధాల ప్రకృతి శక్తులు
భగవానుని బోధనోపకరణములు
గ్రహచారాల విచారాల వొరిగినోళ్ళను వెక్కిరించు నిజాలు
బలహీనులమనుకుంటూ చతికిలబడి కూలబడే వాళ్ళకు కనువిప్పులు
నిర్భయాల నిబ్బరాల నిటారుగా నిలబడాలనే ఉత్తేజభరిత చరితాలు
ఆగకుండా సాగాలి
నిరాశల నిలవాలి
అవమానాల గెలవాలి
వివేకాల వెలగాలి.

– వి. సుధాకర్
Choppadandi, A.P.

మా పాప

మా హృదయాలలో కురిపించింది పన్నీటిజల్లులు
మా మనస్సులలో పలికించింది ప్రేమానురాగాలు
తాను చేస్తుంది ఎన్నెన్నో వన్నెచిన్నెలు
చూపిస్తుంది మరెన్నో చిత్రవిచిత్రాలు.

చెబుతుంది చిన్ని చిన్ని ఊసులు
వినిపిస్తుంది కేరింతలు, బోసినవ్వులు
చందురుని మించు అందమైనది మా పాపాయి
సుమాలను మించు సున్నితమైంది మా బుజ్జాయి.

ఆరోగ్యం, ఐశ్వర్యంతో ఉండాలి మా చిన్నితల్లి
సిరిసంపదలతో తులతూగాలి మా చిట్టితల్లి
చదువుసంధ్యల్లో మేటి అవ్వాలి మా బంగారుతల్లి
ఆటపాటల్లో తోటివారిని మించాలి మా అందాలవల్లి.

–ముప్పిడి అరుణ
Machilipatnam, AP.

మెహెరూ అని పిలువరా

మెహెరూ అని పిలువరా మనసార
మెహెరూ అని పిలువరా.. ||మెహెరూ||

ఎన్ని జన్మలనుండి ఏ తపము జేశావో
అవతార కాలమున జన్మెత్తినందుకు ||మెహెరూ||

ఇహసుఖము కొరకు పరసుఖముకొరకు
ఇహ పరాత్పరమైన మోక్షమ్ముకొరకు ||మెహెరూ||

మనసు చెడకముందు మాట పడకముందు
మెహెరూ మెహెరూ మెహెరూ మెహెరూ ||మెహెరూ||

వైద్యుడు చెయిచూచి పెదవి విరవకముందు
తల్లడిలి నీ వారు ఘొల్లనకముందే ||మెహెరూ||

యమభటులు నీ ఎదుట నిలబడకముందు
బందుగులు నినుబట్టి బయటికీడ్వకముందె ||మెహెరూ||

కలిమినంతా విడచి కలవారి విడచి
కడతేరి ఈకట్టె తగలడకముందే ||మెహెరూ||

హరెమెహెరు హరెమెహెరు హరెమెహెరు మెహెరు
హరెమెహెరు హరెమెహెరు హరెమెహెరు మెహెరు||

– మంత్రవాది శ్రీరామమూర్తి
Edison, N J.